

TOP50

ESKILSTUNA

Anton Varnäs
Eskilstuna 2020-01-06

TOP50 är en rankinglista av nyckeltal för näringslivsklimatet.

För varje år väljs de 50 kommunerna med störst folkmängd ut. Jämförbara nyckeltal för dessa 50 kommuner rankas sedan där 1:a placeringen är bäst och 50:e placeringen är sist.

Målsättningen är att TOP50 ska ge en relevant och tydlig mätning av näringslivsklimatet som kan visa förbättring eller försämring oberoende av konjunktur genom att jämföra stora kommuner.

Rankinglistan presenteras i två delar:

- **En översikt där varje senaste års nyckeltal redovisas med rankingplacering tillsammans med de senaste 5 och 10 årens förändring av rankingen.**
- **Historiska grafer där varje nyckeltals historiska ranking kan följas.**

Alla källor är offentligt tillgängliga, SCB, Arbetsförmedlingen, HUI, UC och Svenskt Näringsliv. Hur beräkningarna gjorts är beskrivet så att alla rankingplatser kan verifieras.

FÖRORD

Gynnsamma förutsättningar för företagande och entreprenörer är nödvändigt för ett starkt näringsliv men inte något som är självklart.

Samma lagar gäller över hela landet, men tillämpas på olika sätt i olika kommuner. Kommunerna har som självständiga myndighetsutövare ett visst handlingsutrymme, vilket gör att olika kommuner handlägger och prioriterar frågor olika. I kommunens uppdrag ligger också att följa beslut tagna av lokala politiker samt att ansvara för översikts- och detaljplaner, vilket påverkar förutsättningarna för näringslivet.

Samtidigt är dagens förutsättningar den senaste länken av en lång kedja av tidigare företagande och entreprenörskap. Eskilstunas näringsliv påverkas av de branscher och företag som varit starka i kommunen över lång tid, som t.ex. VOLVO CE, ASSA Abloy, Outokumpu, Alfa Laval och Stiga Sports. Som jämförelse blev t.ex. Uppsala tidigt en universitetsstad och har så förblivit genom århundranden. Förutsättningarna påverkas också av lokalpolitiska beslut och myndighetsutövning som ligger långt bakåt i tiden, t.ex. stadsplanering.

För att göra bra val inför framtiden är det till fördel att ha en bra bild av rådande förutsättningar. Att jämföra med andra kommuner för att finna goda exempel för utveckling är således en bra strategi. Jämförelser över tid ger också möjlighet att identifiera trender.

I det avseendet är TOP50 ett bra initiativ som ger en god översiktlig bild av hur Eskilstuna står sig jämfört med landets övriga 49 största kommuner. Den relativa metodiken innebär att konjunkturella effekter i huvudsak sorteras bort och fokus sätts på strukturella förändringar.

TOP50 ger ett relevant tillskott av information om hur Eskilstuna kommun står sig i jämförelse med andra kommuner i ungefär samma befolkningsstorlek.

Björn Lindgren
Svenskt Näringsliv

FÖRORD II

Jobb är bland det allra viktigaste i det samhälle vi lever i. Att ha ett jobb betyder mycket mer än att få lön. Att i en värld som förändras allt mer känna sig behövd, att ha en funktion som andra behöver, ekonomisk trygghet och samhörighet är oerhört viktigt för individen och samhället. Fler jobb tränger bort det vi inte vill ha i samhället.

Världen genomgår ett paradigmskifte när det gäller näringsliv. Globalisering och teknisk utveckling gör att konkurrensen hårdnar och utvecklingen går mycket snabbare än förr.

I denna på många sätt nya miljö är det särskilt viktigt, mer än någonsin tidigare, att studera sina konkurrenter och sina egna förutsättningar för att anpassa sig efter omvärlden för hur man bäst passar in. Det gäller inte bara företag och den enskilde medarbetarens karriär utan särskilt kommuners utveckling och det lokala näringslivsklimatet.

Starkt näringslivsklimat föder starka optimistiska energiska företagare och medarbetare. Starka företagare som bygger starka företag som skapar många jobb, betalar skatt och lägger grunden för ett tryggt och attraktivt samhälle.

TOP50 är en analys av näringslivsklimatet och hur Eskilstuna placerar sig i konkurrensen. Avsikten med att använda en ranking där 1:a platsen är bäst och 50:e platsen är sist är att tydliggöra vår position i omvärlden.

Analysen är avsedd att vara objektiv, transparent och relevant. Enbart offentliga datakällor används och nyckeltalen är valda för att vara jämförbara mellan kommuner.

Att använda rankingplacering som jämförelse ger också ett mått på näringslivsklimatet oavsett konjunktur eller politisk majoritet.

I denna statistiska presentation förs ingen argumenterande text om varför ett visst nyckeltal är som det är eller analys om vad som kan tänkas behövas förändras. Det finns heller inget samlat omdöme utan enbart ranking för enskilda nyckeltal. Nuvarande status och historisk utveckling.

Eskilstuna är Sveriges 15:e största kommun och har på många sätt betydligt bättre förutsättningar än många av de övriga 50 största kommunerna i landet. Strategisk placering i Mälardalen, en timme från Stockholm som är norra Europas starkaste tillväxtregion av näringsliv. Motorväg och knytpunkt i vägnätet, tåg, högskola, tungtrafikled med tåg, historiskt låg skuldsättning och en överlägsen industrihistoria.

Eskilstuna hade bäst näringslivsklimat i Sverige redan på 1700-talet med skråfrihet och skattefrihet och var bland de allra bästa ett par decennier efter andra världskriget.

Med hänsyn till storlek, läge och övriga förutsättningar bör Eskilstuna ha rankingplaceringar mellan plats 10 och 25 för de flesta av nyckeltalen bland de 50 största kommunerna.

Anton Varnäs

TOP50 - ÖVERSIKT - ESKILSTUNA

NYCKELTAL

RANKING

1-50, 1 är bäst

Δ 5 ÅR

5 års förändring

Δ 10 ÅR

10 års förändring

GENERELLT	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
FOLKMÄNGD Folkmängd i antal personer. Högt antal rankas som bäst.	15	-	-
KOMMUNALSKATT Kommunalskatt inkl landstingsskatt, procent. Låg skatt räknas som bäst.	32	+6	+5
FÖRVÄRVSINKOMST Genomsnittlig förvärvsinkomst, 20-64 år. Hög inkomst räknas som bäst.	46	-	-
HANDELSINDEX Försäljningsindex total detaljhandel, HUI. Högt index räknas som bäst.	43	-2	-1

SYSSELSÄTTNING	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
SYSSELSÄTTNINGSGRAD 20-64 ÅR Andel sysselsatta av befolkningen 20-64 år. Hög andel rankas som bäst.	45	-1	-4
ARBETSLÖSHET 16-64 ÅR Andel öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd som andel av registerbaserad arbetskraft 16-64 år. Låg andel rankas som bäst.	49	-1	+1
ARBETSLÖSHET 18-24 ÅR Andel öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd som andel av registerbaserad arbetskraft 18-24 år. Låg andel rankas som bäst.	50	-2	-1

ARBETSMARKNAD	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
KVOT LOKALA JOBB VS INVÅNARE MED JOBB Antal lokala arbetstillfällen i jämförelse med invånare som har jobb, 20-64 år. Hög andel rankas som bäst.	33	+1	-
ANDEL ARBETSTILLFÄLLEN INOM NÄRINGSLIVET Andel arbetstillfällen inom näringslivet av befolkningen 20-64 år. Hög andel rankas som bäst.	39	+1	-6
ANDEL ARBETSTILLFÄLLEN INOM KOMMUNEN Andel arbetstillfällen inom kommunen av befolkningen 20-64 år. Låg andel rankas som bäst.	42	-	-6

UTBILDNING	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
ANDEL HÖGUTBILDADE 25-64 år Andel med 3 årig högskoleutbildning eller mer 25-64 år. Hög andel räknas som bäst.	43	-	+1
ANDEL HÖGUTBILDADE 25-44 år Andel med 3 årig högskoleutbildning eller mer 25-44 år. Hög andel räknas som bäst.	42	-1	-4
ANDEL MED LÅG UTBILDNING 25-44 år Andel med 2 årig gymnasieutbildning eller mindre 25-44 år. Låg andel räknas som bäst.	47	-1	-4

FÖRETAGSSAMHET	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
FÖRETAGSSAMMA Andel företagsamma personer av befolkningen 16-74 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	49	-1	-2
FÖRETAGSSAMMA UNGA Andel företagsamma personer av befolkningen 16-34 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	49	-3	-8
FÖRETAGSAMMA KVINNOR Andel företagsamma kvinnor av befolkningen 16-74 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	49	-2	-7
UNG FÖRETAGSAMHET UF! Hög andel räknas som bäst.	3		

NYFÖRETAGSSAMHET	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
NYFÖRETAGSAMMA Andel nyföretagsamma personer av befolkningen 16-74 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	41	+2	+6
NYFÖRETAGSAMMA UNGA Andel nyföretagsamma personer av befolkningen 16-34 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	40	+5	
NYFÖRETAGSAMMA KVINNOR Andel nyföretagsamma kvinnor av befolkningen 16-74 år enligt Svenskt Näringslivs mätning. Hög andel räknas som bäst.	40	+5	

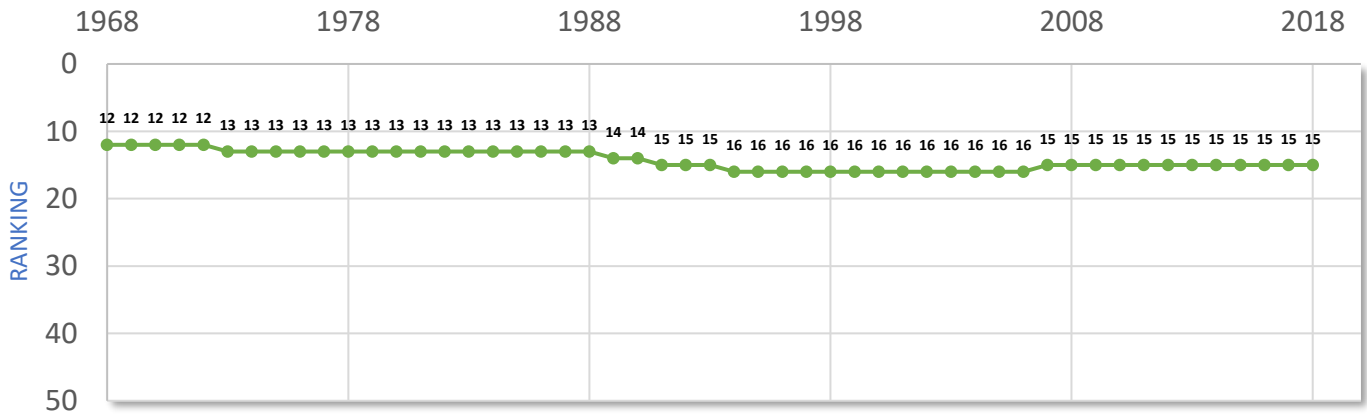
FÖRETAGANDE	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
FÖRETAGANDE INGEN ANSTÄLLD Antal företag per invånare utan anställda. Hög andel räknas som bäst.	47	+1	-3
FÖRETAGANDE MINST EN ANSTÄLLD Antal företag per invånare med minst en anställd. Hög andel räknas som bäst.	47	-	-3
FÖRETAGANDE TOTALT Antal företag per invånare. Hög andel räknas som bäst.	48	-	-1

GLOBAL HANDEL	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
EXPORT Export per invånare. Högt värde ranknas som bäst.	12	+1	-
IMPORT Import per invånare. Högt värde ranknas som bäst.	23	-4	-1
GLOBAL HANDEL Sammanräknad handel, export och import, per invånare. Högt värde rankas som bäst.	19	-2	-3

BOSTÄDER	RANKING	Δ 5 ÅR	Δ 10 ÅR
LÄGENHETSHYRA Genomsnittlig hyresnivå per kvadratmeter för hyresrätter. Låg hyra räknas som bäst.	17		
GENOMSNIITSPRIS PERMANENTA SMÅHUS Genomsnittlig pris försålda småhus. Lågt pris räknas som bäst.	16	-5	+4

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

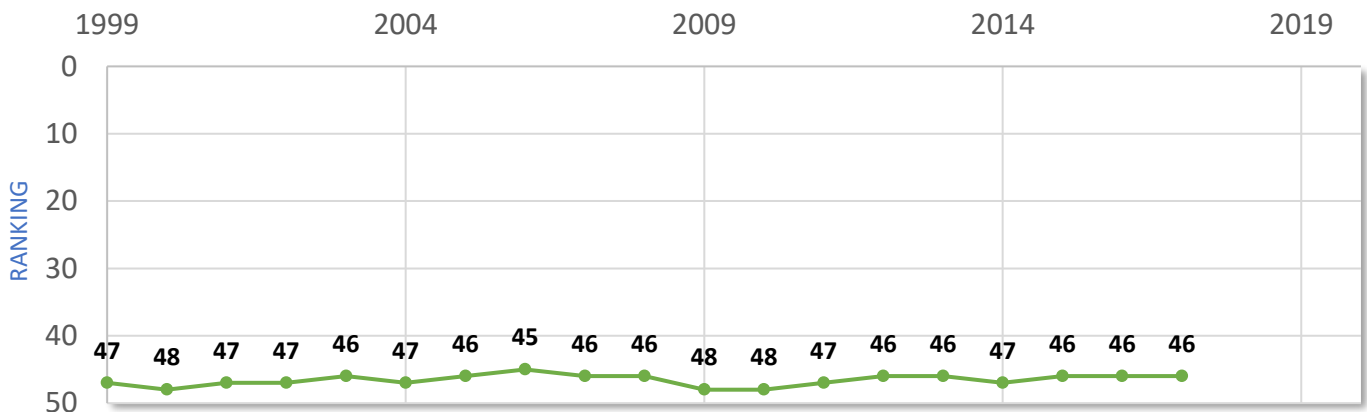
FOLKMÄNGD

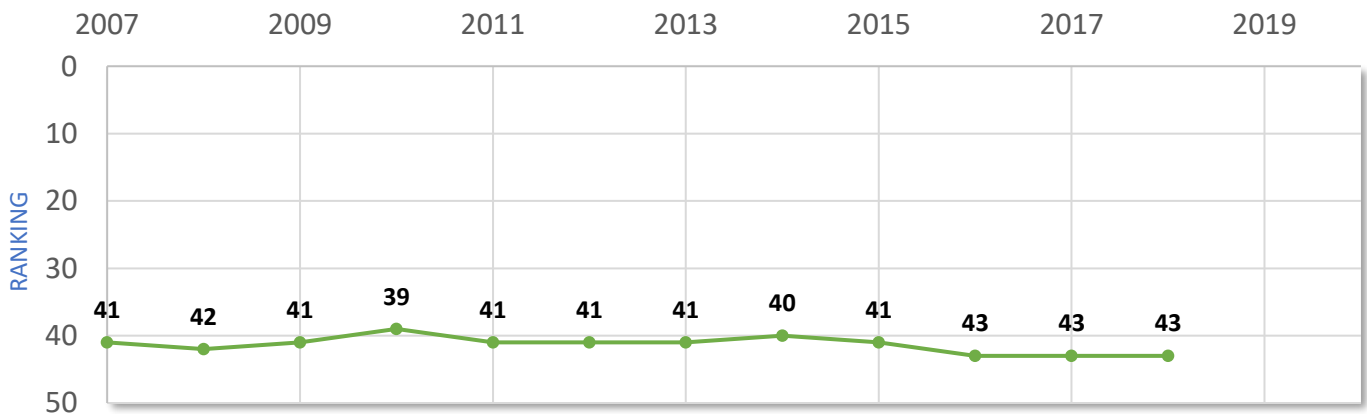
KOMMUNALSKATT

FÖRVÄRVSINKOMST 20-64 ÅR

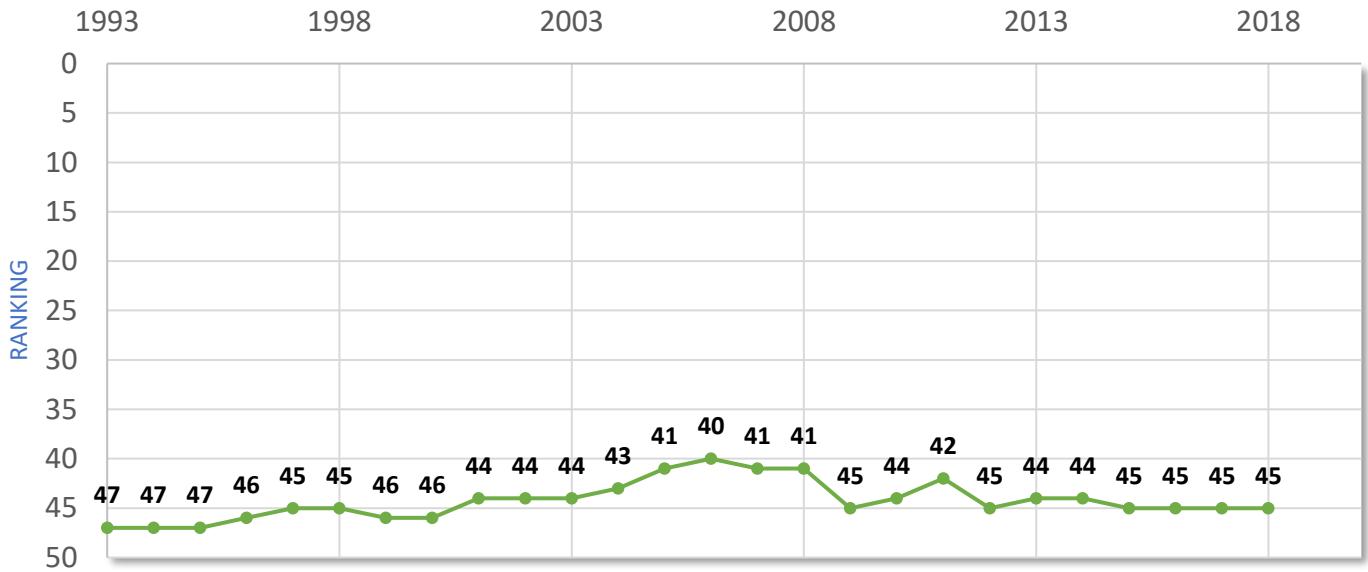

HANDELSINDEX, HUI

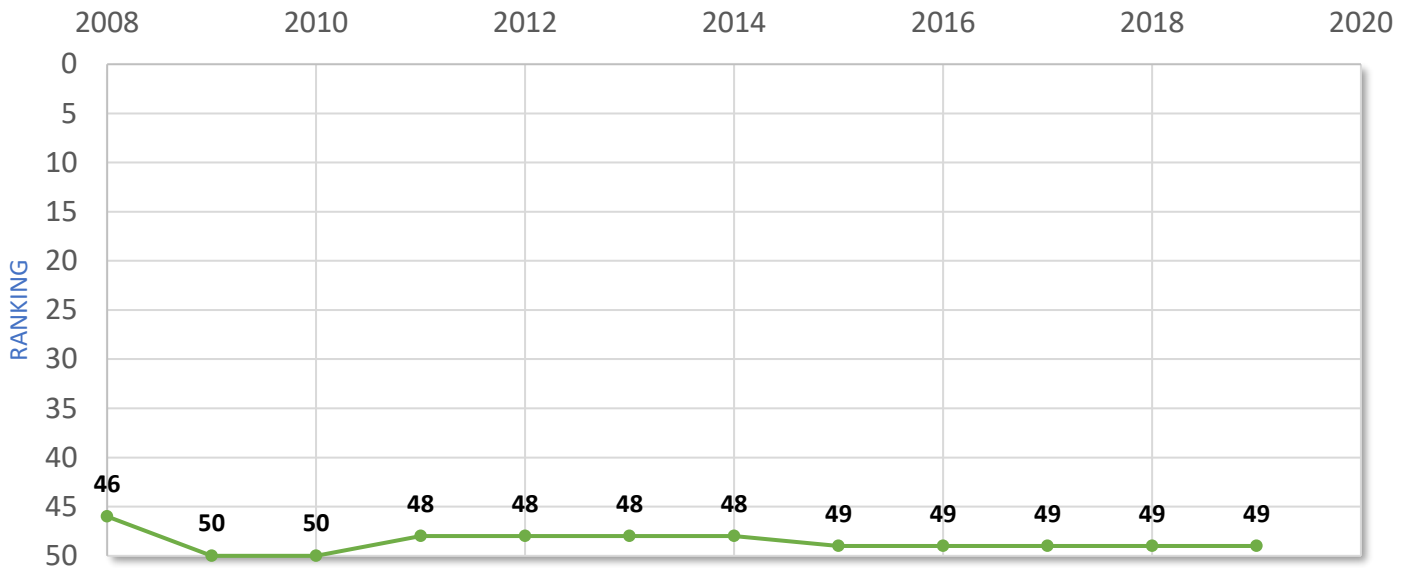

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

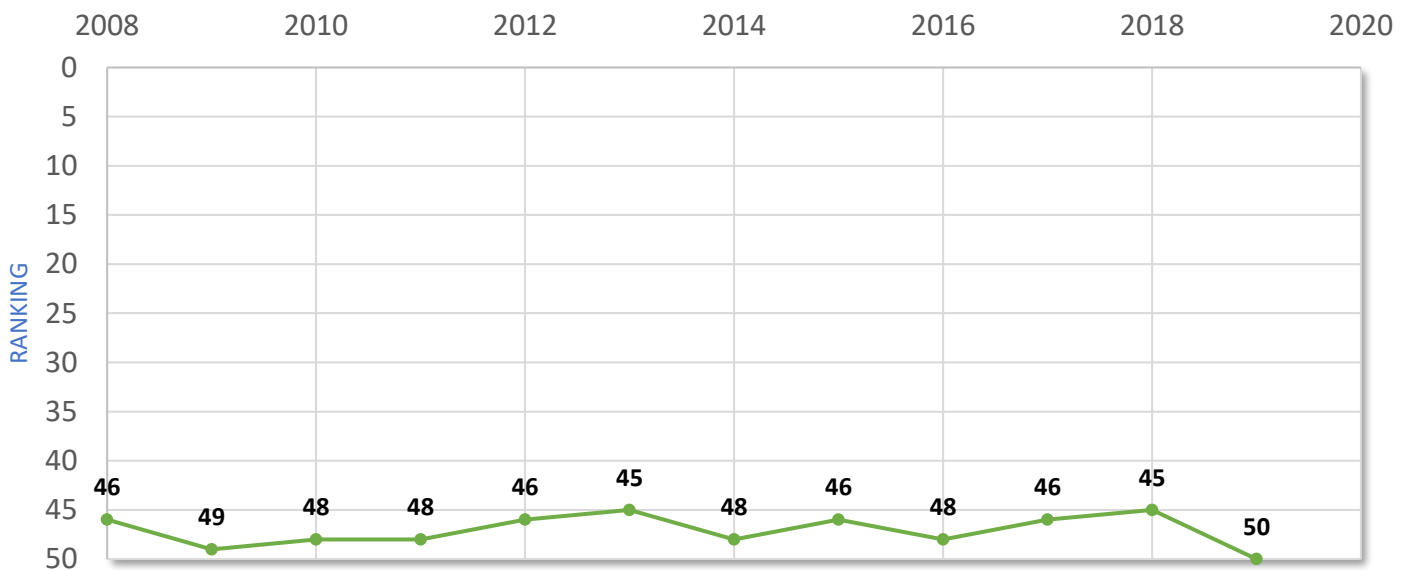
SYSELSÄTTNINGSGRAD 20-64 ÅR

ARBETSLÖSHET 16-64 ÅR

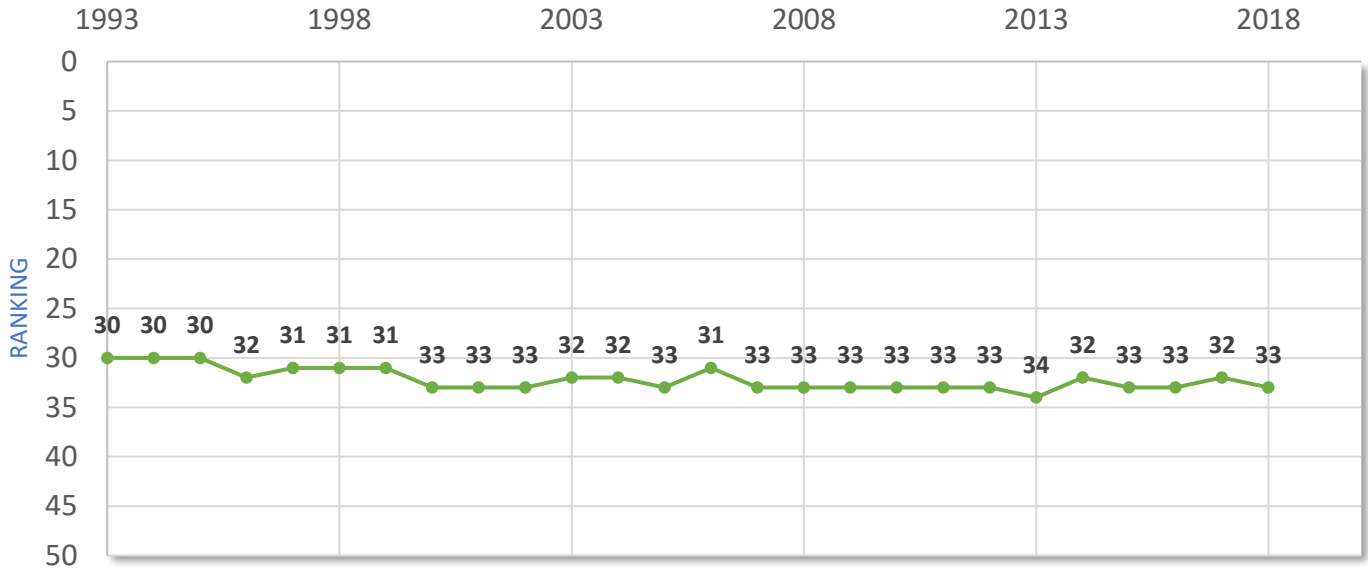

UNGDOMSARBETSLÖSHET 18-24 ÅR

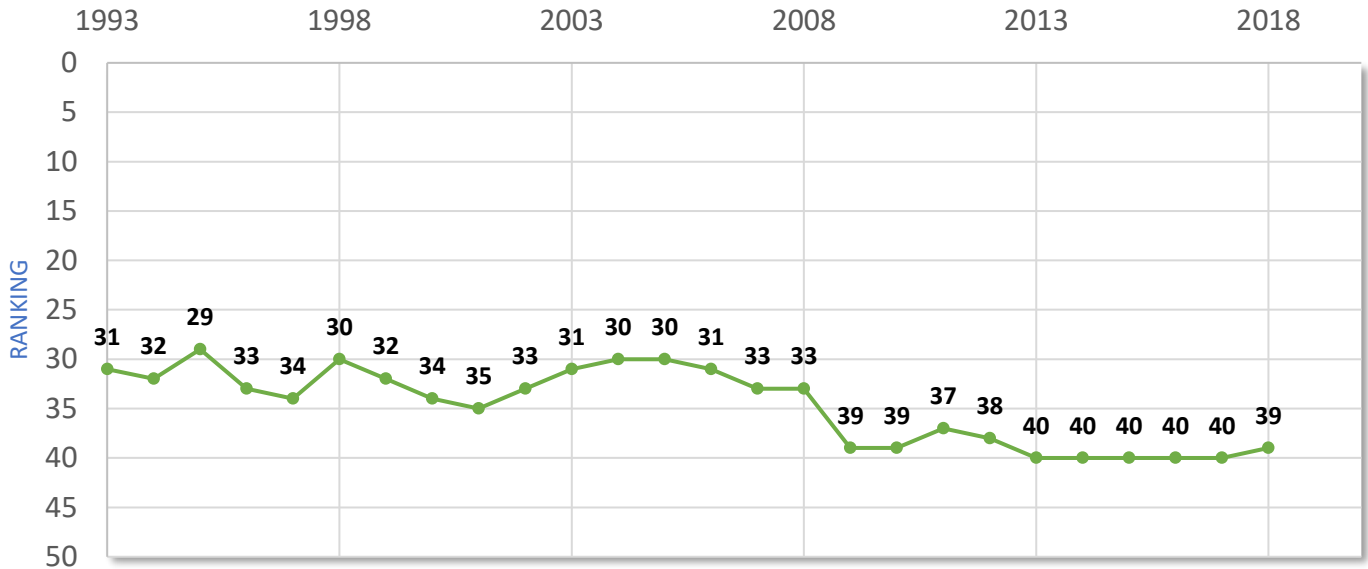

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

KVOT LOKALA JOBB/INVÅNARE MED JOBB 20-64 ÅR

ANDEL ARBETSTILLFÄLLEN INOM NÄRINGSLIVET 20-64 ÅR

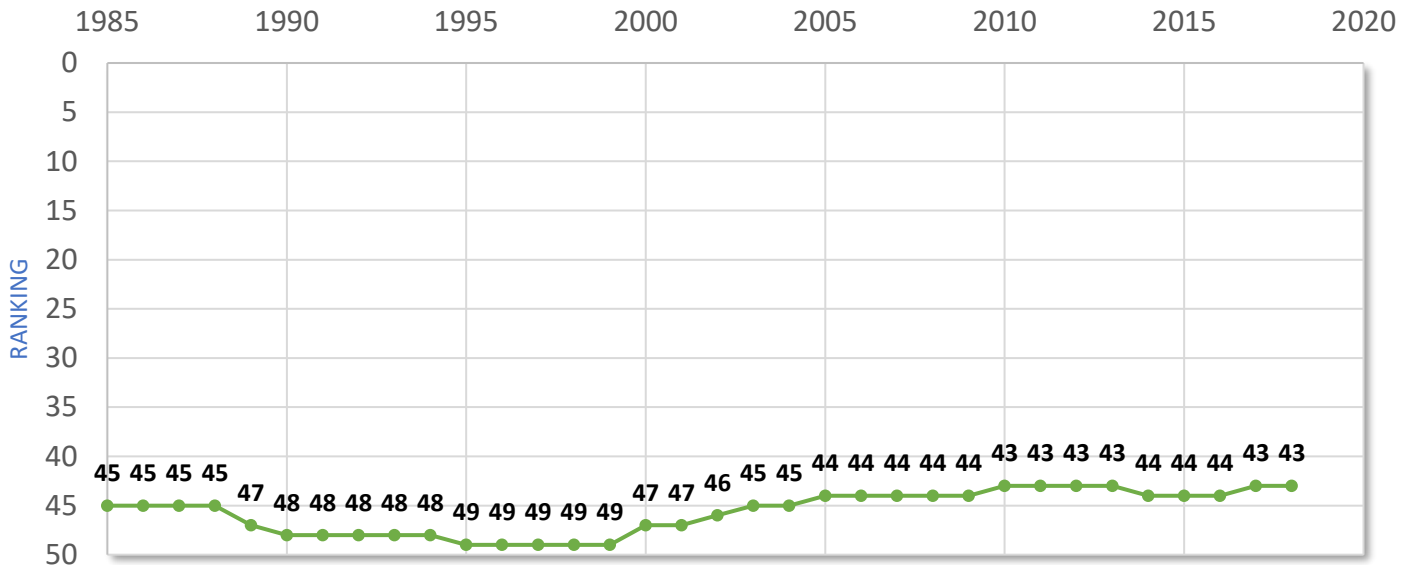

ANDEL ARBETSTILLFÄLLEN INOM KOMMUNEN 20-64 ÅR

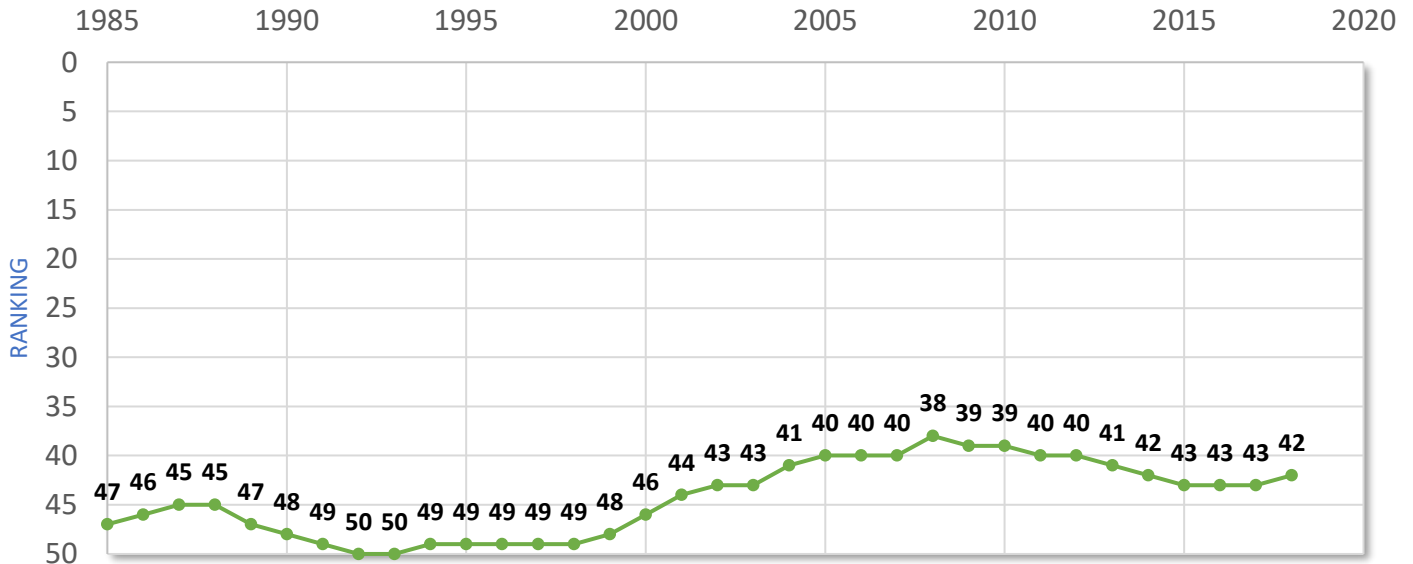

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

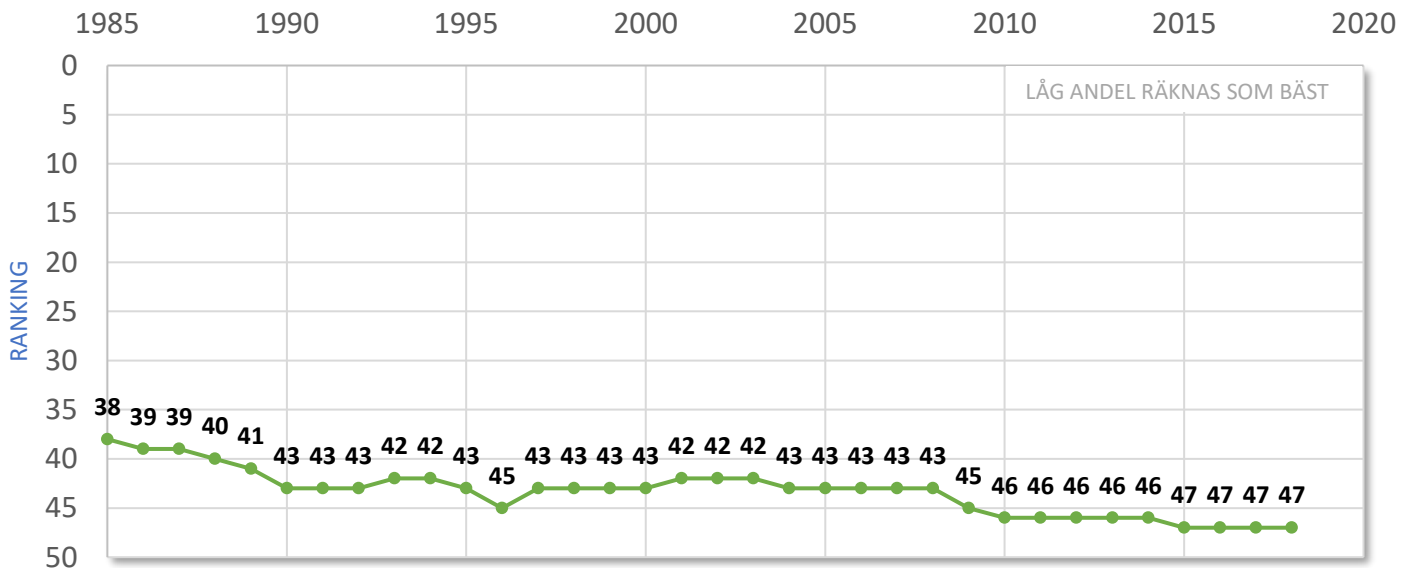
ANDEL MED 3 ÅRIG EFTERGYMNASIAL UTBILDNING ELLER MER 25-64 ÅR

ANDEL MED 3 ÅRIG EFTERGYMNASIAL UTBILDNING ELLER MER 25-44 ÅR

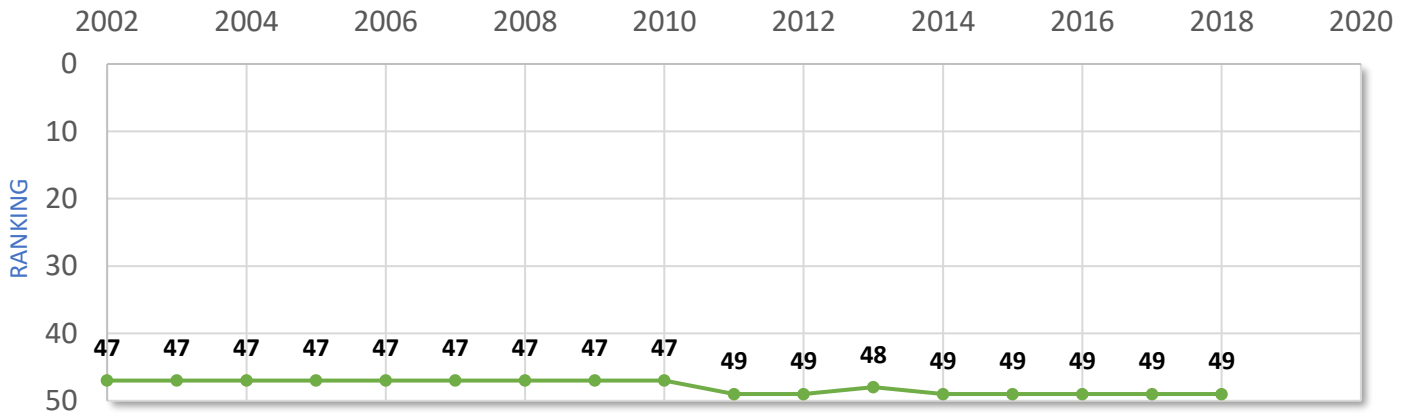

ANDEL MED 2 ÅRIG GYMNASIEUTBILDNING ELLER MINDRE 25-44 ÅR

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

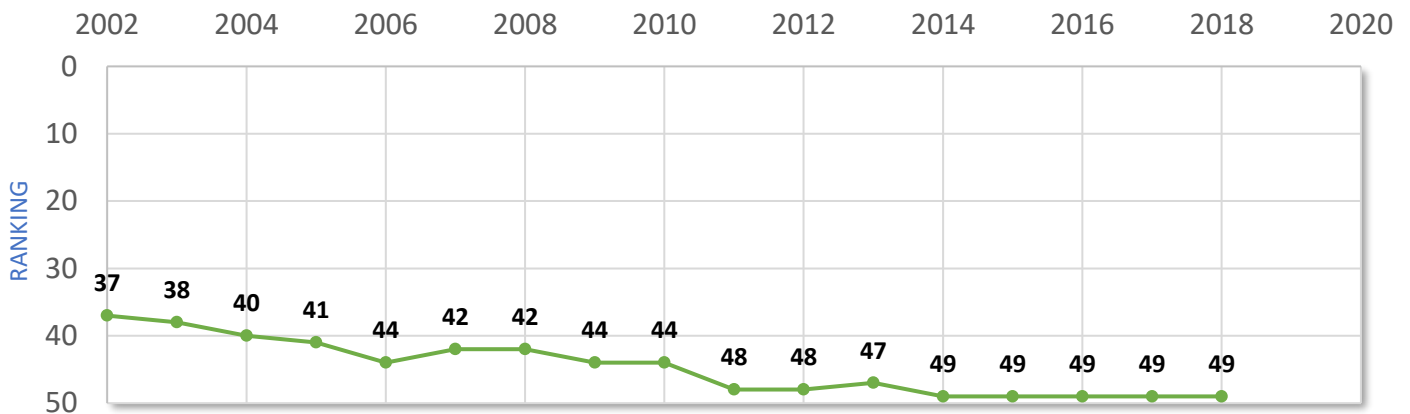
FÖRETAGSSAMMA 16-74 ÅR

FÖRETAGSSAMMA UNGA 16-44 ÅR

FÖRETAGSSAMMA KVINNOR 16-74 ÅR

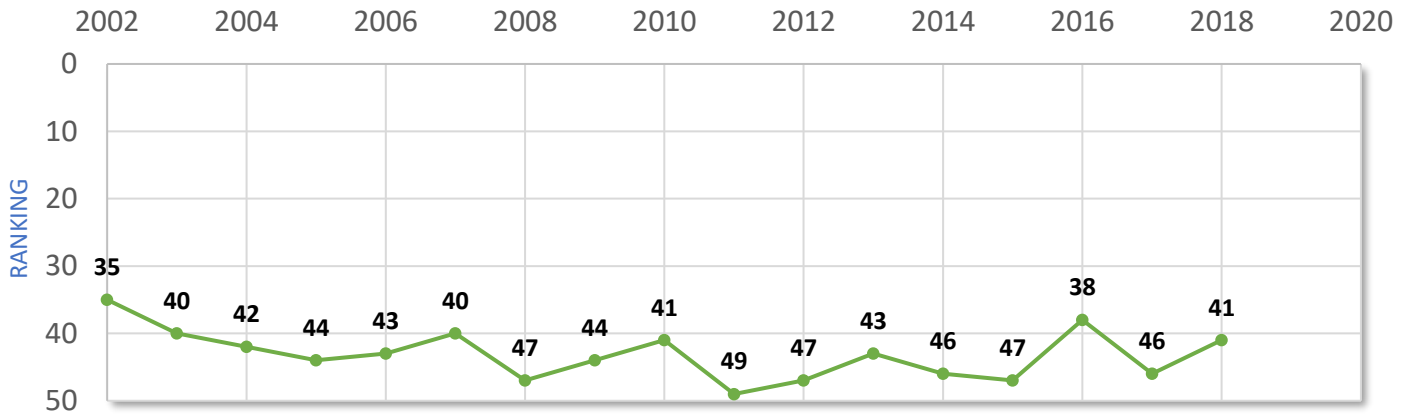

UNG FÖRETAGSAMHET

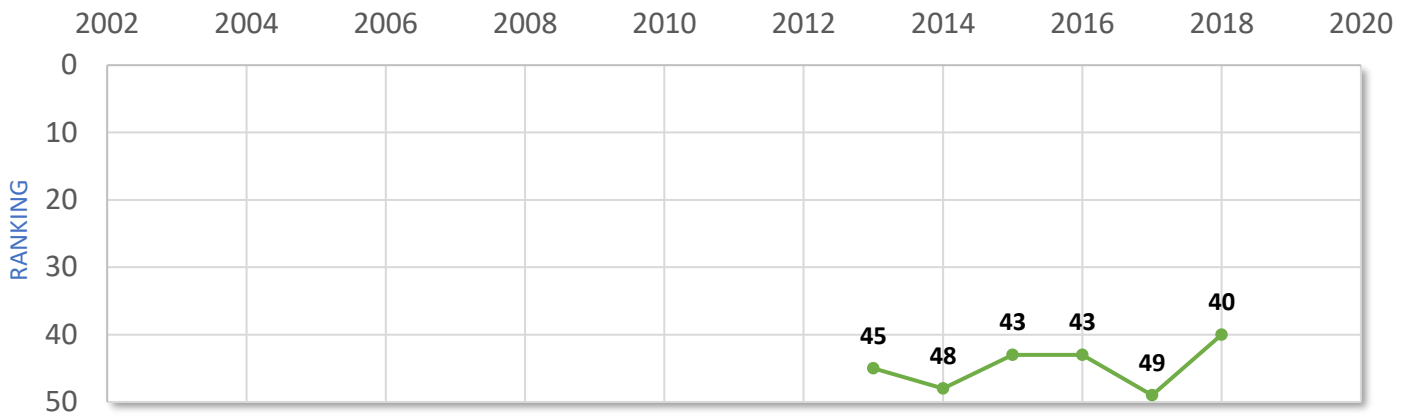

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

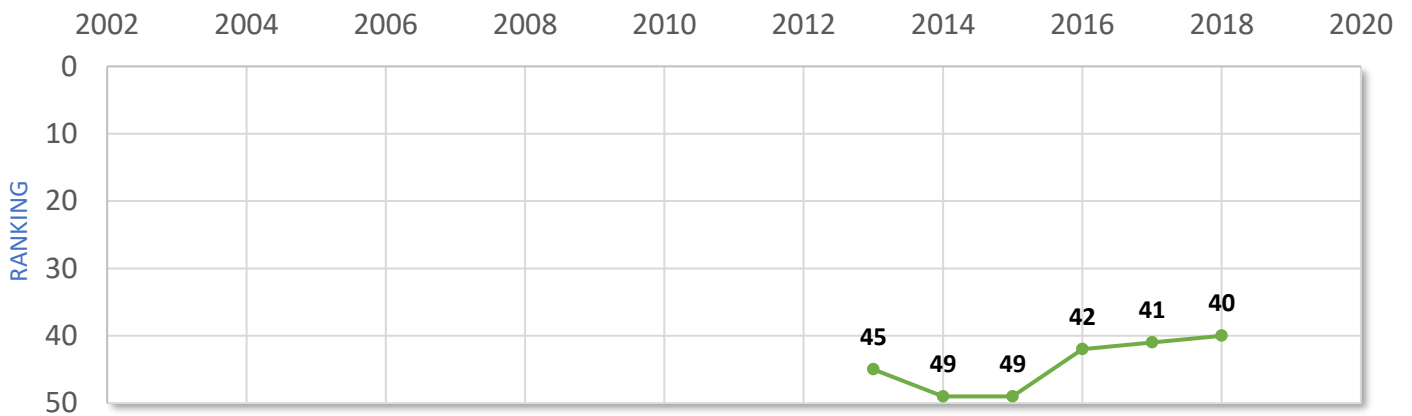
NYFÖRETAGSSAMMA 16-74 ÅR

NYFÖRETAGSSAMMA UNGA 16-44 ÅR

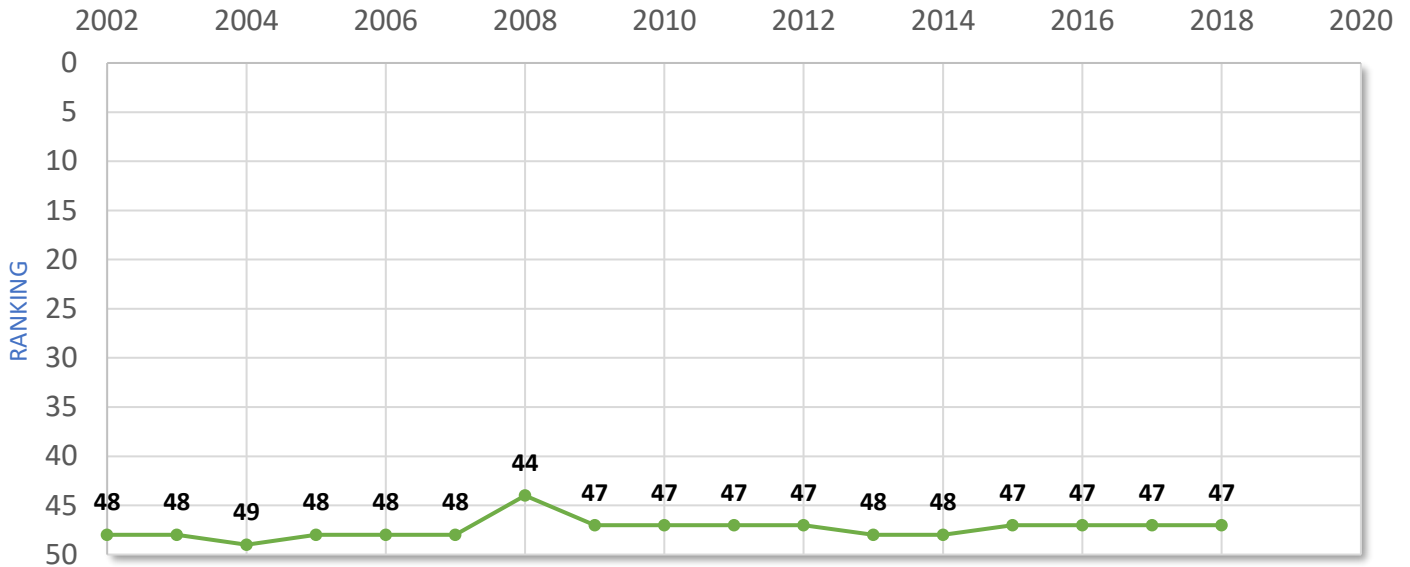

NYFÖRETAGSSAMMA KVINNOR 16-74 ÅR

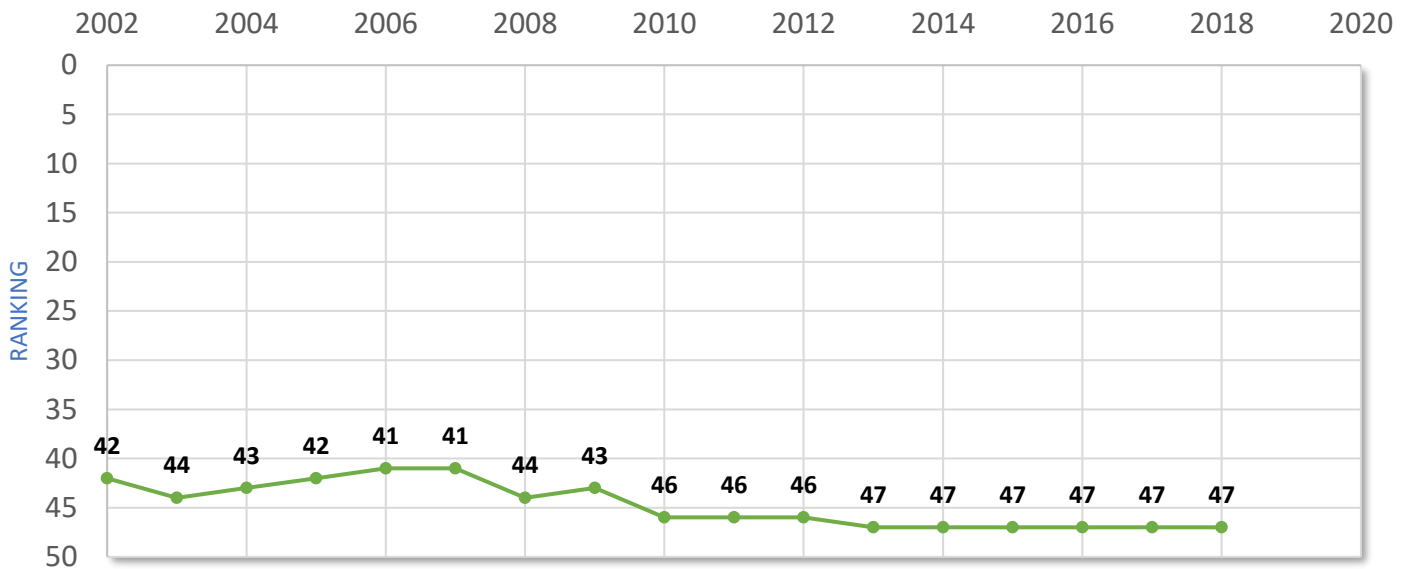

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

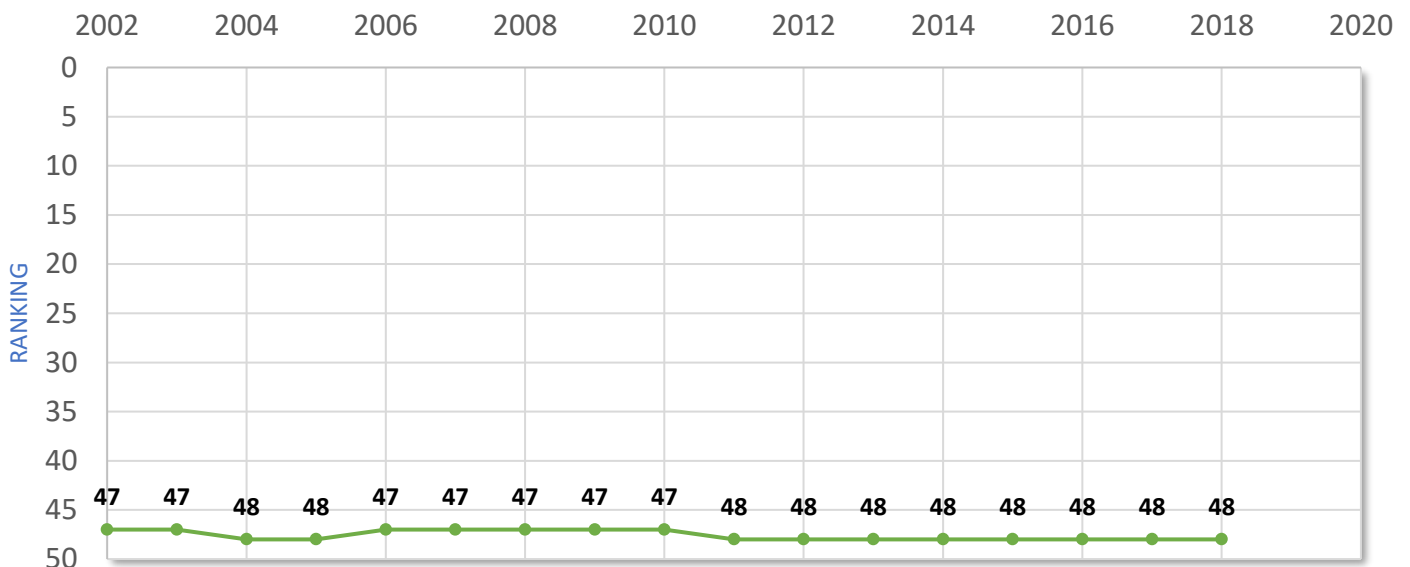
FÖRETAGANDE INGEN ANSTÄLLD

FÖRETAGANDE MINST EN ANSTÄLLD

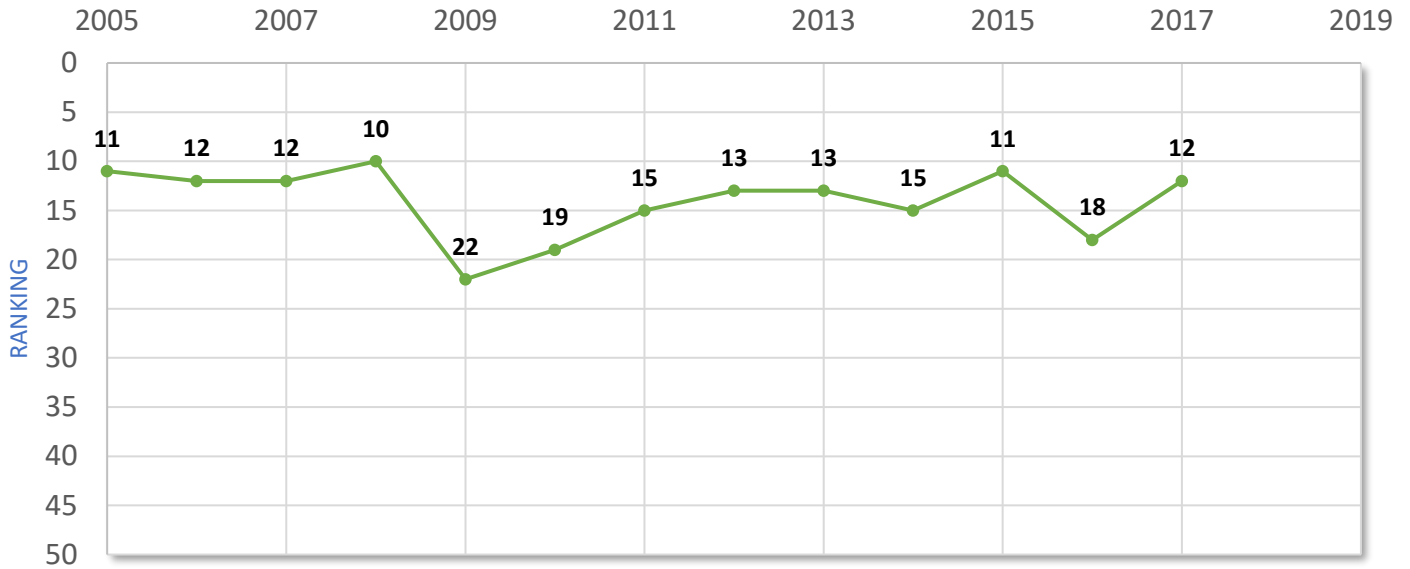

FÖRETAGANDE TOTALT

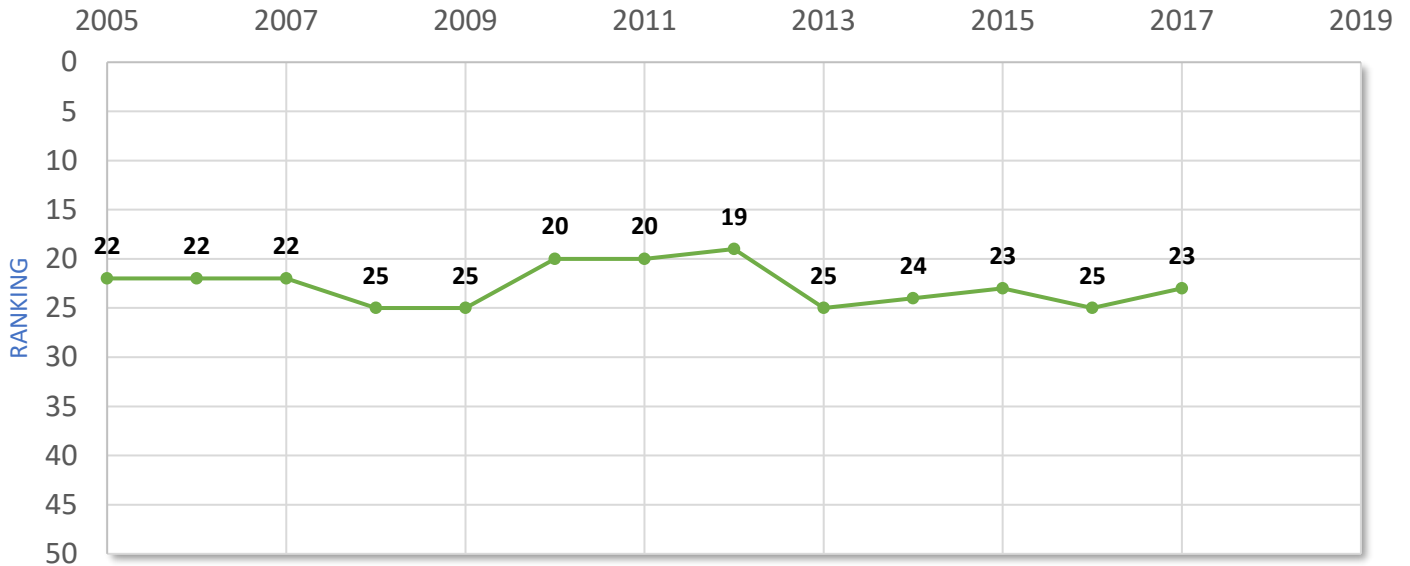

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

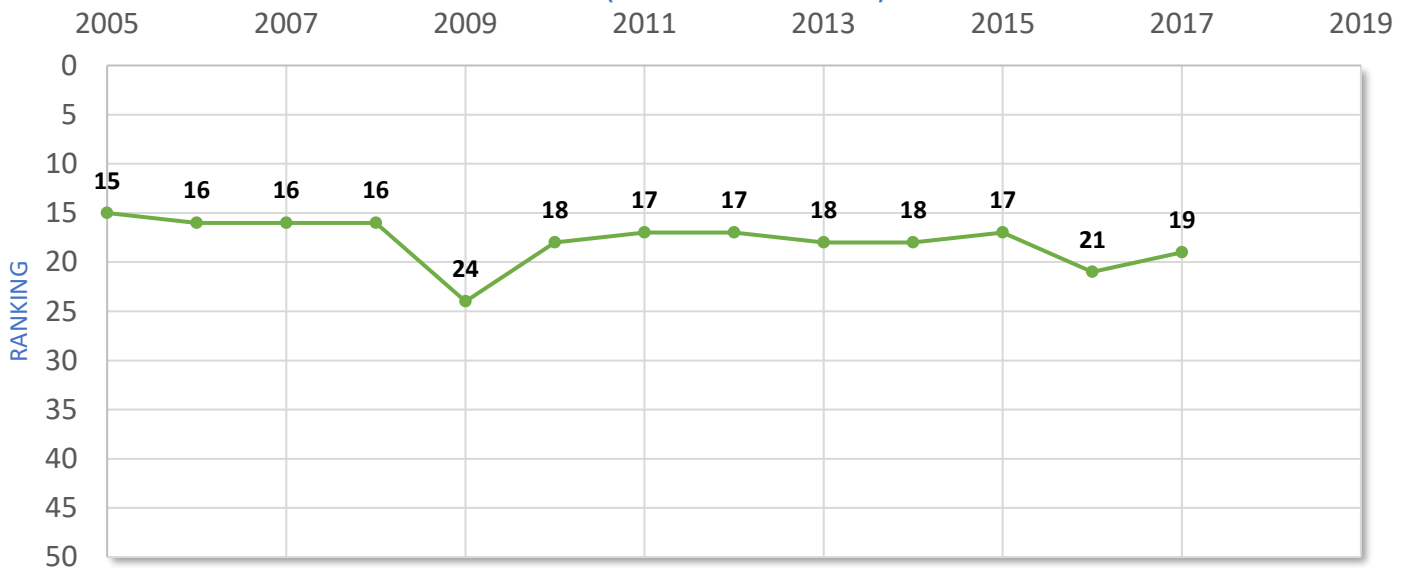
EXPORT PER INVÅNARE

IMPORT PER INVÅNARE

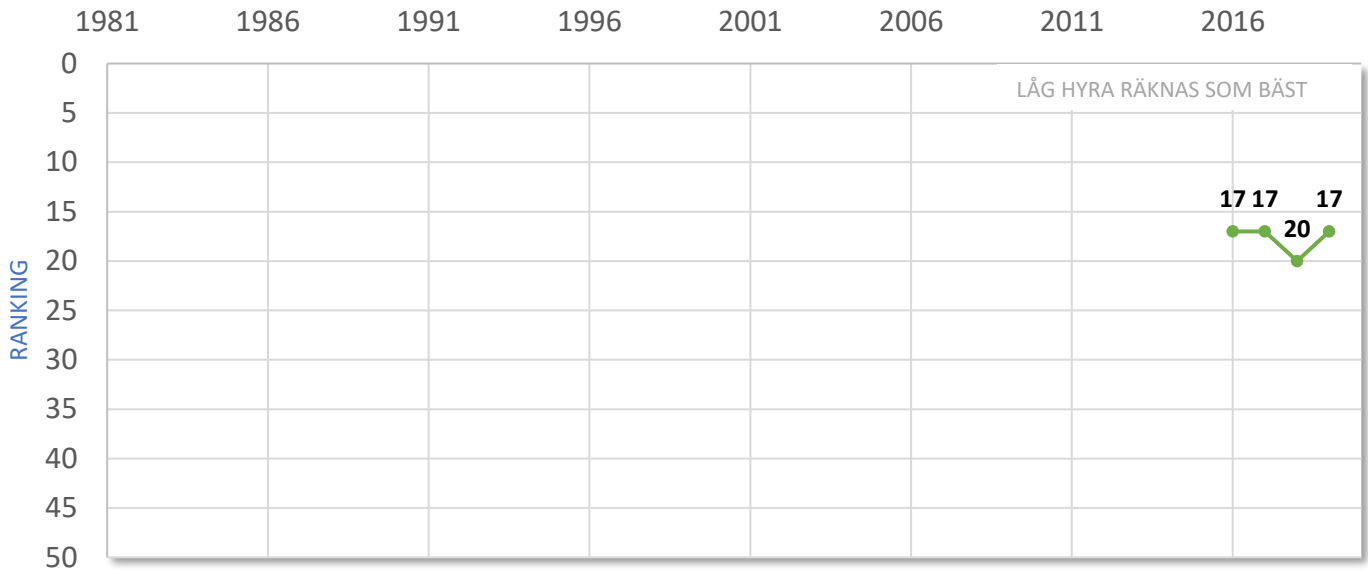

GLOBAL HANDEL (EXPORT+IMPORT) PER INVÅNARE

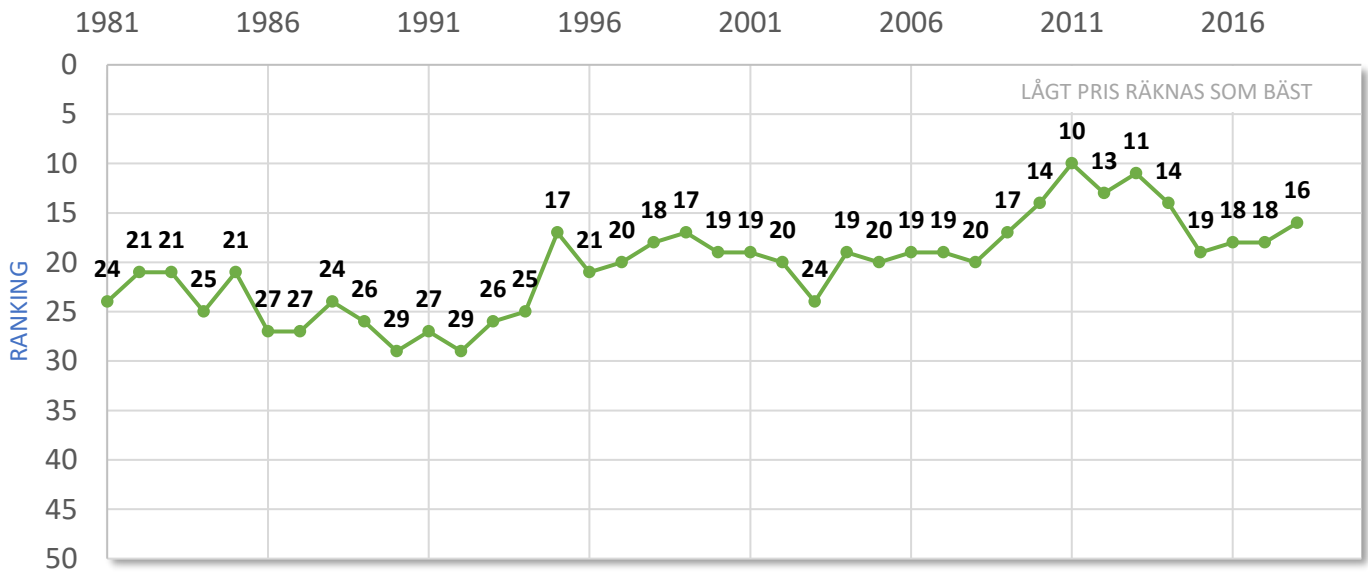

TOP50 – KOMMUNRANKING NÄRINGSKLIVSKLIMAT - ESKILSTUNA

LÄGENHETSHYRA

GENOMSNIITSPRIS PERMANENTA SMÅHUS

KÄLLOR

SCB

Folkmängd, Kommunalskatt, Förvärvsinkomst, Sysselsättningsgrad (RAMS/Folkmängd), Kvot lokala jobb vs invånare med jobb (RAMS/RAMS), Andel arbetstillfällen inom näringslivet/kommunen (RAMS/Folkmängd), Andel högutbildade, Andel med låg utbildning.

Samtlig data hämtas via statistikdatabasens öppna gränssnitt med protokollet [http/json](http://json).

ARBETSFÖRMEDLINGEN

Arbetslöshet

Det historiska underlaget är arbetsförmedlingens excel-fil, nedladdningsbar via hemsidan. Sista mätpunkten är den nedladdningsbara CSV-filen via statistikgränssnittet.

SVENSKT NÄRINGSKLIMAT

Företagsamhet, Nyföretagsamhet, Företagande, Global handel.

Nedladdningsbara filer från hemsidan.

HUI

Handelsindex.

Nedladdningsbar fil från hemsidan.

BERÄKNINGAR

De flesta av nyckeltalen är självbeskrivande, för dessa hänvisas till källorna. I övrigt hänvisas till texten i översikten. Flera nyckeltal förekommer även i rapporten till Affärsplan Eskilstuna från 2017. Utförlig beskrivning av hur nyckeltal uträknas finns för dessa där.

RESERVATIONER

SORTERING / RANKING

Vid ranking sker en sortering i värdeordning. Det kan inträffa att två kommuner har exakt samma värde för ett visst nyckeltal ett visst år. Sorteringen sker då så att den kommun som ligger först i den ursprungliga listan också hamnar före den kommun med samma värde som ligger efter i den ursprungliga listan. Eskilstunas kommunkod (0484) är relativt lågt, vilket gör att det i regel talar till fördel för Eskilstuna i rankingen.

Eftersom de flesta nyckeltal har väldigt många decimaler förekommer risken för lika värden liten.

VERIFIERING

Databehandlingen har gjorts genom att ett verktyg för nedladdning, inläsning och behandling av data har programmerats. Stickprover har gjorts av resultaten och beräknats för på annat sätt (excel) för att verifiera att värdena är korrekta. Eftersom värdena för olika nyckeltal och år har kontrollerats och samma programkod används till alla beräkningar är risken för fel liten. Manuell kontroll av alla nyckeltal och alla år har inte gjorts och har inte ansetts nödvändig.

**”INGEN STAD BLIR
STARKARE ÄN SITT
NÄRINGSLIV”**

*Citat Tommy Malm
Kommundirektör Eskilstuna*